

26.39x31.4	1/4	1	עמוד	7 ימים	24/02/2023	85117463-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

גיליון 3085 | ג' באדר תשפ"ג | 24.02.2023

**"כשעזבתי את הפוליטיקה
הרגשתי בודדה במערכה. עכשיו
מאות אלפים יוצאים מהבית
כדי להגן על הדמוקרטיה".
ציפי לבני, אחת הדמויות הבולטות
ביותר במחאה נגד התוכנית
להחלשת מערכת המשפט,
מסבירה מדוע זו סכנה כל כך
גדולה בעיניה, ואיפה
היא בכל זאת רואה ניצוץ
של תקווה < 22**

22 שוברי השוויון

ארבע שנים אחרי שפרשה מהפוליטיקה, ובשבוע שבו התוכנית להחלשת הדמוקרטיה מתחילה לעבור בכנסת, **ציפי לבני** מסבירה למה זו בעצם מלחמה על הזהות הישראלית. ולא, היא ממש לא מרימה ידיים

בדיוק ארבע שנים מאז שפרשה מהמערכת הפוליטית, שרת המשפטים ומ"מ ראש הממשלה לשעבר ציפי לבני מרגישה לראשונה שהיא לא לבד במערכה: "מאות אלפים יוצאים מהבית, ממרחב הנוחות שלהם וצועקים דמוקרטיה. נולד מחנה בישראל". בשבוע הדרמטי שבו מועברים בכנסת החוקים להחלשת מערכת המשפט, מסבירה לבני למה אנחנו בשיאו של מאבק על זהות, מהי תוכנית שלושת השלבים לשינוי פניה של המדינה ולמה גם מה שהרגיש כמו בוקס בבטן הוא עדיין לא נוקאאוט ולכן המאבק צריך להימשך

ניתן לתחזק שלטון פחד, מקארתיזם ושחיתות. יחד עם ההשתלטות על התקשורת גם לא נדע מה קורה במסדרונות השלטון האפלים ונקבל רק את התעמולה יחד עם גרטיב השקר של השלטון. השלב הבא יגיע. הוא כבר הובטח – שר המשפטים הבהיר שכל מה שכבר הונח הוא השלב הראשון. הוא לא נקבע סתמית, הכל מתוכנן. בשלב הזה פוגעים ביכולת של המערכת לפסול חוקים שפוגעים בזכויות אדם ובשלב השני תהיה פגיעה ישירה בזכויות ממש. חוק יסוד כבוד האדם וחירותו ממנו שואב בית המשפט את ההגנה על זכויות האדם כבר על הכוונת. הטענה שאין הוא חוק יסוד אלא חוק סתם כבר נשמעה וחקיקה דתית כבר על השולחן. ובמונחי קרב: עד עכשיו ראינו ארטיילריה שנועדה להצדיק את המהלכים. המונח "פקידים" הומצא כדי לזלזל ולגמד ו"אליטות" ו"פריבילגים" נועד כדי להגביר שנאה, ולקינוח הם מדביעים על השבת אמון הציבור במערכת המשפט. כמה ציני. מעשה צ'רלי צ'פלין ששבר חלונות והציע עצמו כזגג. עכשיו הגיע השלב שבו פוגעים קודם בכסיסי חיל האוויר של הצד השני כדי שלא יוכלו לספק הגנה כשהי קרב האמיתי יתחיל ולכן פוגעים במי שיכול לספק הגנה לזכויות. הדבר הבא יהיה פגיעה בזכויות עצמן. מול זה אנחנו ניצבים, לא פחות וכך צריך להתייחס לזה.

ציפי לבני

ההצבעה השבוע בכנסת הרגישה כאילו כל האצבעות שהורמו בעד החקיקה התאגרו ליד אחת שני תנה בוקס בכטן למליונים של ישראלים, אבל זה לא נוקאאוט. החוקים טרם אושרו סופית, המאבק הדרמטי על מדינת ישראל עדיין בעיצומו וצריך להימשך, בכל הכוח. זהו אירוע היסטורי. בשנת ה'75 למדינת ישראל מתרחשת התנגשות טקטונית של תפיסות ביחס לצינון. יצא מעל פני השטח במלוא עוזו ובכוונת מכוון פוליטית, ויכוח שבמשך שנים פעלנו לגשר עליו כדי לחיות יחד כאחים ולא רק כסיסמה. גם במאבק וגם בהידברות צריך להכיר במחלוקת האמיתית. זו לא רפורמה משפטית, ואפילו המילים הפיכה משטרית לא מבטאות את מה שנמצא לפתחנו, והמאבק הוא לא בין נציגי העם הנבחרים לבין הרשות השופטת אלא בין שתי זהויות ותפיסות ביחס למדינת ישראל. צד שרוצה לשמור על ישראל כמדינת העם היהודי עם דמוקרטיה מהותית של זכויות, שוויון וחופש, יחד עם מערכת אכיפת חוק ומשפט, שומרי סף ותקשורת חופשיים ועצמאיים שיוכלו לשמור ולאכוף אותם. זוהי הצינון של הרצל, ז'בוטינסקי, בן-גוריון ובגין ואני גאה להשתייך אליה. בצד השני הקואליציה מובילה מהלכים לכינונה של מדינה יהודית-דתית הלכתית ולא דמוקרטית בין הים לירדן, שבה לא "עליונות המשפט" כדברי בגין אלא עליונות הפוליטיקאים והרבנים. המכנה המשותף לכל חלקי הממשלה הוא הרצון להרוס את הדימוקרטיות בישראל וזו בדיוק סיבת התהום הפעורה בינינו. החרדים רוצים מדינת הלכה ומאמינים שמקור הסמכות הוא ההלכה והפרשן הוא הרב. מפלגות העליונות היהודית, בנוסף לאמונה הדתית רוצים למנוע מעורבות בג"ץ בפעולות לא חוקיות ביהודה ושומרון והרס הדמוקרטיה הוא מבחינתם מדרגה בדרך אל המטרה הסופית: סיפוח ומדינת אפרטהייד. הליכוד הפך ממפלגה לאומית וליברלית ללאומני, ובראשו ראש ממשלה נאשם בפלילים שהאינטרס האישי שלו הוא הרס מערכות אכיפת החוק והמשפט, ויצירת תלות שלהן בפוליטיקאים ובראש וראשונה בו. כדי להשיג את המטרה הוא שיחרר את הרסן ונתן צ'ק פתוח לכל הקיצוניים לעשות כרצונם.

× × ×

החלק היפה והמעורר הוא שהציבור הבין מה מונח על הכף. שהי סיפור הוא עצם קיומה של ישראל הדמוקרטית ויצא להיאבק עליה. המאבק הפתיע את הממשלה ובעיקר את ראש הממשלה. תוכניתו להסתובב בעולם ולהציג את עצמו כמנהיג בינלאומי שובשו בעקבות המחאה והוא נדרש לתת תשובות על המהלכים האנטי-דמוקרטיים של ממשלתו. זוהי לא פגיעה בישראל. להפך, העולם ניצב בצד ישראל היהודית והדמוקרטית יחד איתנו הישראלים שנאבקים עליה. זהו הישג עצום למחאה ולא היה קורה בלעדי אותם מאות אלפי פים שיצאו לרחוב וקולם נשמע מקצה העולם ועד קצהו. המאבק הזה הביא לקריאת נתניהו להידברות. הוא זקוק לה כדי לצאת מהמצוקה שבה הוא נמצא בזכות המחאה. הוא נזקק לתעודת הכשרות מהאופוזיציה. זה הישג בלעדי של המחאה והאופוזיציה צריכה לנהוג בו באחריות, שלא לומר חרדת קודש. בתרגיל הידוע הוא קורא להידברות ללא תנאים מוקדמים, כך ההידברות עצמה תשמש בידו כדי לומר למבקריו בעולם שהוא פועל כדי להגיע להסכמות ובינתיים תמשיך הקואליציה להביא עוד הצעות חוק אנטי-דמוקרטיות ולאיים על שומרי הסף ובמילים אחרות: נמשיך להרוס את הדמוקרטיה ואתם תיתנו לי את הלגיטימציה בעולם. לא יקרה.

התרגיל מוכר, שמעתי אותו בעבר, רק שהפעם מדובר בנו אורחי ישראל. לכן עזירת החקיקה היא קריטית. דמי כנות אם תרצו כדי לוודא שאכן מדובר בהצעה כנה. זו לא עיקשות סתם. למרנו מניסיון החדש האחרון. חזרתי והקשבתי לנאום השר לוין כשהציג את שלב א' בתוכנית. תהיה הידברות, הוא הבטיח, כל המתנגדים ישמעו בוועדת חוקה – המקום הטבעי לדיון ולהגעה להסכמות. והמתנגדים הגיעו. לא רק שחברי האופוזיציה לא חרמו את הדיונים כמנהג

× × ×

התוכנית היא להרוס את הדמוקרטיה במספר שלבים. הבעיטה הראשונה בדמוקרטיה הישראלית בוצעה בחקיקת חוק יסוד האדם והסירוב לכלול בו את המילים "שוויון", "יהודית ודימוקרטית" או "מגילת העצמאות". המטרה הייתה לקבע בחוק יסוד את העליונות היהודית על פני הדמוקרטיה ובכך למחוק את המקף שחיבר אותם יחד עשרות שנים. השלב השני הונח עכשיו על השולחן. מטרתו החלשת והוצאת סמכויות מהמוסדות שתפקידם בדמוקרטיה לאכוף על השלטון תחשבות בזכויות האזרח וביטול חקיקה אי-שוויונית או דתית שפוגעת בהן. הדרך עוברת דרך שליטה פוליטית בבתי המשפט, היועצים המשפטיים שומרי הסף, הפרקליטות, המחלקה לחקירות שוטרים. כך

27.01x34.37	3/4	עמוד 23	7 ימים	24/02/2023	85117465-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

"עוד עכשיו
 לא אהבתי את
 המשפט שככל
 שיהיה יותר רע
 יהיה יותר טוב.
 אבל הפעם
 זה נכון"

25.38x35	4/4	עמוד 24	ידיעות אחרונות - 7 ימים	24/02/2023	85117466-8
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

אחדות נוצרה ביום אחד כשחתמו כל ראשי ההנהגה על מגילת העצמאות. אני מקווה שנוכל לחזור אליה. הכרזת המדינה

צילומים: אלכס קולמויסקי, לע"מ

לא בחרנו בהתנגשות הזו, אבל אם יש משהו גרוע יותר מהתנגשות הוא הורדת ראש והסכמה בשתיקה מול הרס הציונות וכל מה שאנחנו מאמינים שהוא מדינת ישראל

נשיא בית המשפט העליון ברק ודברים רבים תוקנו במהלך השנים, אבל גם בשיאו של ויכוח מעולם לא חשבתי לפגוע או להשתלט פוליטית על בית המשפט כי ראיתי גם את הפוליטיקאים שמגיעים לוועדה לבחירת שופטים. לא ייצוגיות הם חיפשו, אלא חלקם חיפשו מינוי מקורבים לבעלי כוח פוליטי. זה לא ירפא את הכאב או את אי-האמון, זה רק יגביר אותם. הרצון הכן להוריד את הלהבות ולהביא לשקט מביא גם להצעות שמציעות פתרונות טכניים לחוק אחד או שניים. אין לי ספק שמי שמציע אותם מרגיש כמי ששם את אצבעו בסכר. אלא שבמקרה הזה אין בכלל סכר. הכל פרוץ והשיטפון כבר כאן. אם תהיה הסכמה על עניין אחד בלי להגיע להסכמות על השאר היא תנוצל לרעה לצורכי לגיטימציה לנתניהו, להחזיר את המפגינים לבתיאם וכהרשאה להמשיך בכל הכוח בשאר ההצעות להחלשת הדמוקרטיה - אלה שכבר הוצעו ואלה שעוד יבואו. כל ניסיון להתייחס למתקפה על הדמוקרטיה כרפורמה משפטית או להציע הצעות פשרה שייתנו פתרון חלקי יפגעו במאבק הכולל ויספקו שקט רגעי שינוצל לקדם את שאר התוכנית.

הדיון המהותי הוא חשוב. אני שומעת את הקולות בדבר אחדות העם. אני מאמינה שעם לא יכול להיות מאוחד רק בגלל שיש לו אויבים אלא עם צריך מנחה משותף, חזון משותף, ערכים משותפים. זה נכון לישראלים ונכון לעם היהודי כולו. אחדות כזו נוצרה ביום אחד כשחתמו כל ראשי ההנהגה על מגילת העצמאות. אני מקווה שנוכל לחזור אליה. יש שתי אפשרויות עכשיו - או ליצור מנחה משותף מהותי, או להילחם על שמירת הקיים ולא לאפשר שום שינוי בעקרונות ובערכים הדמוקרטיים של ישראל. זהו קרע עמוק. לא בחרנו בהתנגשות הזו, אבל אם יתברר שאכן הפער הוא על המהות, הרי שאם יש משהו גרוע יותר מהתנגשות הוא הורדת ראש והסכמה בשתיקה מול הרס הציונות וכל מה שאנחנו מאמינים שהוא מדינת ישראל.

בדרך להפגנה בחיפה הזכירו לי שעברו ארבע שנים מהיום שעזבתי את הפוליטיקה. נזכרתי בשילוש החוצות של התנועה בראשותי שקבע "היחידה להגנת הדמוקרטיה". אז הרגשתי בודדה במערכה ועכשיו מאות אלפים יוצאים מהבית, ממרחב הנוחות שלהם וצועקים ד"מז"ק ר"טי"ה וזה לא רק מרחיב את הלב ונוסף תקווה;

נולד מחנה בישראל. תמיד הם היו שם, ישראלים, ציונים, דמוקרטיים וליברלים. הם יכלו להיות דתיים וחילוניים אבל מאמינים שמדינה יהודית ודמוקרטית חד הם. המתקפה הברוטלית על ציפור נפשם חיברה ביניהם למחנה אחד, זהות משותפת. אנשים שגאים בה רוצים להיות חלק מהקבוצה הזו ומוכנים להילחם יחד על הערכים שלנו. מחנה שהמנחה המשותף שלו הוא לא רק נגד אלא בעד ערכים. אלה הערכים שבמגילת העצמאות. הערכים שאותם מסמל דגל ישראל וההפגנות החזירות אותו אלינו. כשאנחנו מניפים אותו הוא מסמל יהודית ודמוקרטית, לא לאומנות אלא לאומיות. ההפגנות הבהירו גם שההשתלטות של הימין הלאומני המשיחי על סמלי ישראל הסתיימה.

המחנה הזה מבין מה מונח על הכף. הוא ימשיך להיאבק ורק יגדל. עד עכשיו לא אהבתי את המשפט שככל שיהיה יותר רע יהיה יותר טוב, ונתניהו וחבורתו בוודאי לא התכוונו לכך, אבל הפעם זה נכון.

טירוף החקיקה שנחשף במלוא כיעורו הוציאו הרבה טוב מאורחי ישראל והמאבק רק התחיל. ✕

חברי הקואליציה הנוכחית בכנסת שעברה, אלא הם התייצבו לדיון עם טיעונים מנומקים: חברי כנסת בהווה ובעבר, משפטנים, אנשי אקדמיה, שופטים בדימוס, נציגי היועץ המי שפטי לממשלה שניסו להאיר ולהעיר. דבריהם נחתכו בכריונות, הם הושפלו בגסות על ידי יו"ר הוועדה ואף מילה לא שונתה בחוק, מה שלא הפריע לראש הממשלה לקונן על כך שהאופוזיציה לא מוכנה לדבר. האופוזיציה דיברה ועוד איך, המפגינים זעקו מנהמת ליבם רק לא היה מי שיקשיב.

✕ ✕ ✕

אני מאמינה שהידברות לשם איחוי הקרע ואחדות היא מטרה ראויה, אבל לא הידברות סרק אלא ההידברות עצמה צריכה להתחיל מיצירת מנחה משותף שמהווה בסיס לחיים משותפים ובדיקה האם קיים כזה, כי לצערי המובן מאליו שחיבר בינינו כל השנים כבר לא מובן מאליו.

אם גם הממשלה שותפה לראגה מהקרע בעם, הדרך היחידה לנסות ולמנוע את ההתנגשות בין חלקי החברה הישראלית זה אם תתכבד הקואליציה ותעצור את המהלך הדורסני - גם את החקיקה וגם את האיומים המפורשים נגד שומרי הסף. כפי שמבקשים מאיתנו לכבד את הכאב, התסכול והעמדות של צד אחד, מתבקשת גם הקואליציה לכבד אותנו. למחוק מהלקסיקון את הטקסט של "בוגדים", "שונאי ישראל", "משת"פים עם האויב" ושאר כינויים וכך נוכל להגיע לשולחן ההידברות.

הדיון צריך להתחיל במהות. האם מגילת העצמאות שמפרטת בצד קיומה של מדינת העם היהודי את זכויות אזרחיה מקובלת כבסיס חוקתי. האם מדינה יהודית משמעה מדינת העם היהודי או מדינה דתית. האם אנו מסכימים שהדמוקרטיה בישראל כוללת את זכויות המיעוטים וזכויות האדם. האם אנו מסכימים שהמוסדות הדמוקרטיים, גורמי איפוף חוק ומשפט ושומרי סף יהיו עצמאיים ולא כפופים לפוליטיקאים במישרין או בעקיפין והאם בדמוקרטיה שלנו תהיה תקשורת חופשית.

ולא מדובר על הסכמה על סיסמאות אלא הסכמה על המשמעות המעשית שלהן.

אם לא ניתן להסכים על זה אז פשוט ממשיכים להיאבק בכל הכוח. הרי לא נוכל להסכים על מה שסותר את הציונות ופוגע בזכויות יסוד של אזרחי ישראל בזכותם לשוויון ולחופש.

בסיס מוסכם יכול להיות התחלת האיחוי, ורק אם הבסיס מוסכם אפשר לעבור לדיון מעשי של איך הדברים באים לידי ביטוי בחקיקה, כמה ומי יהיו באיזה ועדה ומי יתגבר על מי ובכמה אצבעות.

הרי איך אפשר לקיים דיון על פסקת התגברות ולתת לחברי כנסת את הכוח הזה כשרוב נבחרה הציבור בכלל לא מכירים בזכויות הדמוקרטיות ומתחרים מי ינהג ב-D9 להרוס את בתי המשפט. ואם הקואליציה לא מסכימה שבדמוקרטיה הישראלית צריך לשמור על עצמאות בתי משפט ופועלת לפוליטיזציה שלהם איך אפשר לתת להם עוד כוח בוועדה.

לעומת זאת, לתחושת אי-יציגויות וניכור שאכן קיימים ניתן לתת פתרון נות אחרים, בלי שליטה פוליטית על בית המשפט. היו לי ויכוחים רבים עם

השלב הבא יגיע. שר המשפטים לוי